

Iktatószám

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

331.61

Hely

Idő

"1913"

Személy

Helység

Szerző

Cím

Hatósági akció a munkanélkü-
liség kárainak enyhítése tárgyában

Forrás:

Pesti hírlap

Bp.

1913 XII/II

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Hatósági akció a munkanélküliség kárainak enyhítése tárgyában.

— A főváros a kormány tétlenségével szemben. —

A tanács szociálpolitikai ügyosztálya a munkanélküliség tárgyában állandóan végzett tanulmányok alapján huszoldalas előterjesztésben teszi meg a tanácsnak a fővárosban uralkodó munkanélküliség kárainak rögtöni enyhítése tárgyában részletes javaslatát. Az előterjesztést, amelyet dr Wildner Ödön tanácsos és dr Ferenczi Imre szociálpolitikai szakelőadó irtak alá, mindenekelőtt ismerteti a mostani válság történetét és a mai gazdasági helyzetet. Bemutatja az egyes iparágakban történt munkaelbocsátásokat és munkaidőkorlátozásokat és az összes rendelkezésre álló források számításba vételével *legalább 40.000-re becsülik a fővárosban és környéken tartózkodó, állandóan a fővárosban dolgozó munkanélküliek számát.* Az ügyosztály szerint a főváros hatósága most még kevésbé térhet ki a sürgős segítség elől, mint a tavasszal és a kormány jóváhagyására annál is inkább számíthat, mivel a kormány felfogásának legilletékesebb tolmácsa a miniszterelnök, a tavaszi 50.000 korona segélyösszeg kormányhatósági jóváhagyásának indokul szolgáló rendkívül súlyos pénzügyi és gazdasági helyzetnek további kiélesedését nemcsak nyíltan elismerte, hanem a fokozódó bajokkal szemben a maga részéről is 100.000 korona segélyt bocsát a főváros rendelkezésére.

Az ügyosztály álláspontja a segítség módját illetőleg most is az, hogy jelenleg csak a rögtöni segítségre alkalmas eszközökre vonatkozó javaslatát teheti meg, mivel valamelyes állandó, a munkanélküliség esetére szóló biztosító intézményre vonatkozó tárgyalások rendkívül elodáznak a ha-

tóság halaszthatatlan intézkedéseit. Ilyen intézményt éppen rendkívüli válság idején életbeléptetni és felállítani nem is lehetne, még ha az alapvető intézmények és előfeltételek a fővárosban mind megvolnának is. A főváros törvényhatóságának intézményes munkanélküliségi politikájára nézve azonban a közeljövőben, alkalmasabb időpontban, — amennyire arra a törvényhozás megfelelő intézkedéséig módjuk van — ugyancsak megteszik javaslatukat, úgy, hogy a fővárosi intézmények a kormány remélhető támogatásával, a jelenlegi válság elmúltával, megkezdve működésüket, már a legközelebbi depressziós idők feladataival is sikeresen megbirkózhatnak. Idevonatkozólag tehát ezúttal csak néhány irányelv megállapítására kíván szorítkozni az ügyosztály.

A munkanélküliség országos természetű baj, a gyökeres orvoslása egységes vezetést, intézkedéseket és áldozatokat kíván, nevezetesen három irányban:

1. a közmunkák célszerűbb elosztása,
2. a munkaközvetítés országos rendezése,
3. a községi munkanélküliségi pénztárak

hálózatának létesítése útján, amelyek az önmagukat egyesületeik útján biztosító munkanélkülieket az egyesületek ellenőrző munkálatainak bevonásával segítik és kiegészítő intézkedésekkel a szervezetlen munkanélkülieknek támogatása és ellenőrzése végett.

A közáldozatoknak megfelelő hányadát az államnak kell vállalnia.

A végleges megoldást csak a törvényes kényszer elvén nyugvó munkanélküliségi biztosítás nyújthatja.

A jelen rendkívüli munkanélküliség rögtöni enyhítése végett úgy, mint a múlt esztendőben, közmunkákról és rendkívüli munkanélküliségi segély szétosztásáról lehet szó. Az ügyosztály kéri a tanácsot, hogy e téren a következő, az előterjesztésben megokolt javaslatokat tegye a közgyűlésnek:

1. Kérje föl a t. közgyűlés a kormányt, hogy a főváros területén megépítendő és már elfogadott tervekkel és pénzügyi fedezettel bíró középületek építését sürgősen rendelje el és gondoskodjék arról is, hogy a pénzügyi fedezettel még nem bíró, messzebb jövőre tervezett közművek tervezése a lehető leggyorsabb ütemben vitessék előre és pénzügyi fedezetükről is kellő időben történjék gondoskodás. A 100.000 korona kormánysegítséget elismerve, kérje fel a közgyűlést a kormányt, hogy azonnal indítsa meg a rendszeres és állandó országos munkanélküliségi politika megalapozására szükséges előmunkálato-
kat és az idetartozó intézmények előkészítésére vonatkozó tárgyalásokba a fővárost is vonja bele.

Vegye tudomásul a közgyűlés, hogy a tanács a közelebb végrehajtandó közmunkák összeírását elrendelje és utasítsa a tanácsot arra, hogy e lajstromok gondos egybevetése alapján állapítson meg egy lehetőleg nagyarányú közmunkaprogramot és ezzel kapcsolatosan terjeszse elő a szükséges hitelösszegek előteremtésére vonatkozó javaslatát is.

3. Utasítsa a közgyűlés a tanácsot, hogy amennyire az időjárás megengedi, a télen is végzhető közmunkákat és közszállításokat, úgy mint utépitést, kötőrést, csatornaépítést, parkok javítását és készítését, esetleg régi épületek lebontását, belső építőipari munkákat stb. a rendelkezésre álló fedezet keretében különösen kiterjedt mértékben a messzebb jövő szükségletére való tekintettel is rendelje el.

4. Engedje meg a közgyűlés a jövő évi nagyarányú téli munkanélküliség enyhítése végett a folyó évi tavaszi segélyből fenmaradt 10.000 koronának a jelenlegi munkanélküliség enyhítésére fordítását, továbbá szavazzon meg a pénzügyi bizottság által kijelölendő fedezetre további 40.000 koronát és bizza meg a tanácsot, hogy ezt az összesen 50.000 koronányi fővárosi segélyt a kormányhatóságtól a főváros rendelkezésére bocsátott 100.000 korona segélyösszeggel együtt az elő-

Budapestre vonatkozó hírcikk

Sz

Cí

ször a tanácsi XIV. (szociálpolitikai és közmuvelődési) ügyosztálynak ez évi márc'us 1-i előterjesztésében foglalt szétosztási elvek, módzások és ellenőrzés mellett, a szociálpolitikai ügyosztály javaslatára a tanács által megjelölt időponttól kezdve a rendelkezésre álló összeg kimerítéséig, a tanács által kiküldött vegyes bizottság közreműködésével ama fővárosi munkanélküliek között osztsza szét, ak ket a közmunkáknál nem lehet majd foglalkoztatni.

Forr

A tavaszi segélyosztás alkalmával alkalmazott szabályzatot az ezuttal szerzett kedvező tapasztalatokra való tekintettel ajánlja az ügyosztály a tanácsnak az újabb segélyosztás alapjául. E segélyosztási akció részletes elvei, utasításai és tapasztalatait illetőleg utal az előterjesztés dr Ferenczi Imre szociálpolitikai szakelőadónak, a tavalyi segélyosztás vezetőjének, a Városi Szemlében közzétett bő statisztikai adatokkal megvilágított részletes beszámolójára. E szabályzat szerint számos Budapesten állandóan lakó és dolgozó munkás fog az ügyosztály szerint a segélytől elesni. „Kivánatos volna nevezetesen“, mondja az előterjesztés, „hogy azokat a munkásokat, akik a takarékoságnak és előrelátásnak a szakszervezeti biztosítás formájában tanujelét szolgáltatták, most, mikor a maguk erejének ugyszólván fogytán vannak, a hatóság különös elismerésben részesítse és ezzel a kevésbbé előrelátó osztályosorsosaikat is a jó példa utánzására buzdítsa. Már pedig az összeg korlátolt volta miatt szükséges elsőbbségi szempontok mellett erre csak igen korlátolt mértékben lehet kilátás. Az is nagy visszásság, hogy a fővárosban dolgozó, keresetük egy részét itt elköltő, de a szomszédos községekben lakó munkásokat jogi okokból és kényszerű takarékoság folytán kénytelenek vagyunk a segélyakcióból kizárni. De szépséghibákkal szemben bizonyos az, hogy a szabályzat egyetlen pontjának törlése is oly nagy munkanélküli tömegeket juttathat segélyigényhez, hogy már az első egy-két héten kimerül a megszavazandó hitelösszeg és a helyben lakó teljesen inségesek is minden támogatás nélkül maradnak.“

Ha az ügyosztály kívánsága teljesül, már a jövő szerdai közgyűlés kérni fogja a fenti határozatoknak soronkívüli hitelesítését és a kormányhatóságához való azonnali expedicióját úgy, hogy a segélyosztást már a jövő év legelején meg lehet indítani.

t. v. füz.